

bb. 42. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától
zárásig

rj...

1981. január 12.

- 34. iskolanévadó /6.jav./
 - 35. végső bucsu seregély katalintól
 - 36. meghalt devcsics jános
 - 37. a kereskedelmi kamara elnökségének ülése
 - 38. megkezdődött budapesten a lakásigénylések megújítása
 - 39. elhunyt korompay ágnes
 - 40. időjárásjelentés
 - 41. száradó utak
 - 42. hírjegyzék
- /mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: ágoston lászló, halasi györgy, izsák erika

21.30 rj

-28-

21.45
P

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

1981. január 13. k e d d

bb. 1. öt év mérlege az egészségügyben

i/of/rj bc ie

1981. január 13.

az egészségügyi intézményhálózat korszerűsítéséhez -bővítéséhez szükséges építőipari kapacitások biztosítása - pontosabban az építők ilyen irányú érdekeltségének kialakítása - jelenti a legsürgősebb feladatot annak érdekében, hogy a vi. ötéves terv időszakában is folyamatosan javuljon a lakosság gyógyászati ellátása, még eredményesebb lehessen a szociális gondoskodás, a most kezdődő fél évtizedben - az előző ötéves tervidőszakra kitűzött célokhoz hasonlóan - az egészségügyi minisztérium teendőinek homlokterében áll az alapellátás és a kórházak fejlesztése, a bölcsődei és a szociális otthoni hálózat bővítése, a gyógyító munkához nélkülözhetetlen technika korszerű „eszköztárának” jobbítása. milyen eredményekre alapozhatják a továbblépést - erről tájékoztatták az mti munkatársát az egészségügyi minisztériumban.

dr. tarics zoltán, a terv- és beruházási főosztály vezetője elmondta, hogy a tárca területén az v. ötéves terv esztendeiben elért eredmények jelentősek, még ha nem is mindenben alakultak a tervezettnél megfelelően. 1976-ban az ország gyógyintézeteiben mintegy 90 ezer ágy volt, s 1980 végéig 11.600 új fekvőbeteg-helyet létesítettek. ez utóbbi több a tervezettnél /9.500-10.500 új ágy öt év alatt/, de mivel többet is szüntettek meg, mint amennyire számítottak, csupán mintegy 7.300-zal nőtt az ágyak száma, amely így jelenleg 97.373. a terv előirányzatait meghaladóan valósították meg a tanácsok a kórházak öt évre programba vett építését, bővítését és rekonstrukcióját. a legjelentősebbek közé tartozik a délpesti 800 ágyas, a kecskeméti 680, a kerepestarcsai 580 ágyas, új telephelyű kórház megépítése. korszerűsítéssel, bővítéssel több megyei és városi kórház befogadó képessége is javult, így például miskolc, székesfehérvár, eger, nyíregyháza, szigetvár, nagyatád gyógyintézeteiben.

/folyt.köv./

-1-

bb. 1. / öt év mérlege.... 1. folyt./rj

mind az új, mind az újjáépített kórházak a gyógyászat mai követelményeinek megfelelő színvonalon biztosítják a fekvőbeteg-ellátás feltételeit, ez annál is jelentősebb, mert - sajnos - a régi kórházak többségének műszaki állagát az elavultság jellemzi, s az ott dolgozók munkakörülményein is mihamarabb javítani kell. egyebek között ez is a magyarázata annak, hogy az új épületek vagy a rekonstrukciók nem minden esetben jelentenek tényleges hálózat-gyarapodást, mert az esetenként felszabaduló helyiségeket, pavilonokat nyomban fel kell használni olyan régi helyi igények kielégítésére, mint például diagnosztikai, kórházüzemi részlegek, nővér-otthonok kialakítása.

fontos feladat volt - s lesz a mostani öt évben is - a bölcsődei elhelyezés lehetőségeinek bővítése, elsősorban budapestben és a kiemelt nagyvárosokban. az ötödik ötéves terv 17-18 ezer hely létesítését irányozta elő, a teljesítés 16.131. ez azt jelenti, hogy az 1976. év eleji mintegy 50 ezerhez képest jelenleg 66 ezer kisgyermekről gondoskodhatnak a bölcsődékben.

az életkor meghosszabbodásával párhuzamosan növekszik a lakossági igény - elsősorban egészségi, de objektív okokból is - a szociális otthoni elhelyezésre. jelenleg az öt évvel korábbi 30.799-hez képest 34.107 hely van a szociális otthonokban. a számok mögött azonban gondok is meghúzódnak: a helyhiány ugyanis az utóbbi években a fejlesztések ellenére sem enyhült, a régi épületek többsége elavult, körülbelül fele részben rekonstrukcióra szorulnak, - főként a régi kastélyokban, udvarházakban berendezett otthonok, - sok pedig megérett a szánálásra. ilyen helyzetben különösen említésre méltó több megyében - így somogy, borsod, pest és bács megyében - az a helyi kezdeményezés, amelynek eredményeként állami és társadalmi összefogással tervben felül sikerült bővíteni a szociális otthoni hálózatot. az egészségügyi gyermekotthonok és csecsemőotthonok fejlesztése viszont elmaradt a tervezettől.

a megelőző-gyógyító munka főbb mutatói - miként a minisztériumban elmondták - tervszerűen alakultak 1976-1980-ban. különösen az alapellátásban, a szakorvosi és az üzemorvosi területen. az általános orvosi körzetek számát 184-gyel bővítették, így jelenleg 4.252 körzethez tartozik az ország lakossága. az utóbbi ötéves fejlesztés eredményeként ma már 1.110 körzetben működik gyermekorvos. nőtt az üzemorvosi órák száma. a gyermek- és iskolaorvosi ellátás azonban még jelenleg sem kielégítő.

/folyt.köv./

-2-

bb. 1. / öt év mérlege... 2. folyt./rj

ami az egészségügyi és szociális ágazat állóeszközeit illeti, ezek értéke az 1976. évi 32 milliárdról 1980 végére 46 milliárd forintra növekedett. az állóeszköz-állomány felújítására az v. ötéves terv folyamán összesen 6.7 milliárd forintot fordítottak, ebből 3.2 milliárd jutott a központi és 3.5 milliárd a tanácsi intézményekre. egészében az elmúlt középtávú tervidőszakban az egészségügyi és szociális területen 13.9 milliárd forint beruházási előirányzattal számoltak, illetőleg a lakásfejlesztésekhez kapcsolódó egészségügyi létesítmények /köztük bölcsődék, orvosi rendelők, gyógyszertárak/ beruházási költségeivel együtt 16 milliárd forinttal, de a tanácsi többletforrások és a központi intézkedések együttes hatására végül is az egészségügyi és szociális beruházások összege elérte a 18.4 milliárd forintot. /mti/

-.-

bb. 2. ügyészségi vizsgálatok

1/gy/pá/rj bc ie

1981. január 13.

a legfőbb ügyészség idei első félévi munkaterve alapján - az ország főügyészségeinek bevonásával - hamarosan országos vizsgálatok kezdődnek: számos jogterületen elemzik törvényeink érvényesülését, a jogalkalmazói gyakorlatot, s azokat a vizsaszás jelenségeket, amelyek megelőzése további hatékony intézkedéseket követel.

egyik fontos feladatként megvizsgálják a társadalmi tulajdon sértő, a jelentős és különösen nagy kárt okozó szándékos bűncselekmények, valamint a társadalmi tulajdon elleni rablások, és hűtlen kezelések nyomozási, vádemelési, valamint vádképviselési gyakorlatát. választ keresnek arra, milyen okok, körülmények játszanak közre e súlyos bűncselekmények elkövetésében. a már lezárt ügyek tanulmányozásakor arra is figyelemmel lesznek, hogy minden esetben megtörtént-e a bűncselekmény elkövetését elősegítő okok feltárása, s megteszik-e az érintett szervek a szükséges intézkedéseket ezeknek az ugynevezett kriminogén tényezőknek a kiküszöböléséhez.

/folyt.köv./

-3-

bb. 2. / ügyészségi... 1. folyt./rj

a társadalom védelme, a közrend és a közbiztonság megőrzése szempontjából is jelentősek a büntető törvénykönyv szerint alkalmazható mellékbüntetések. hamarosan valamennyi főügyészség részvételével megvizsgálják, hogy a közügyektől, a foglalkozástól, illetve a járművezetéstől eltiltás, a kitiltás és a kiutasítás mellékbüntetések az előírt módon és a törvényes határidőn belül hajtják-e végre.

az elkövetkező hónapokban országos tapasztalatokat gyűtenek a közlekedési balesetek helyszíni szemléivel, a felderítést szolgáló különböző eljárásokkal kapcsolatos gyakorlatról, a helyszíni eljárások színvonaláról. ezt követően a közúti forgalmi rend kialakításáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló kpm - rendelet végrehajtásának tapasztalatait gyűjtik csokorba. az ügyészek feltérképezik, hogy a tanácsai kezelésben levő közutakon kialakított forgalmi rend megfelel-e a forgalomszervezési előírásoknak, követelményeknek.

az általános felügyeleti és polgári jogi szakterületen az idei esztendő első országos vizsgálata az elzárással is sújtható, s a közrendre, a közbiztonságra fokozottabban veszélyes szabálysértések elbírálásának áttekintése lesz. e jogsértő magatartások - a közveszélyes munkakerülés, a garázdaság, a verekedés, a botrányos részegség és a veszélyes fenyegetés - elkövetőinek felelősségre vonását vizsgálva az ügyészek arra keresnek választ, hogy a szabálysértési hatóságok megfelelően alkalmazzák-e az idevágó jogszabályokat.

a társadalmi tulajdonban keletkezett károk és a bűncselekménnyel előidézett károkozások nemcsak büntetőjogi, hanem gyakran munkajogi felelősséget is maguk után vonnak. ebben az időszakban törvényességi vizsgálat kezdődik a munkajogi kártérítési felelősségre vonás szabályainak érvényesüléséről. immár hagyomány, hogy a legfőbb ügyészség vizsgálataival is igyekszik előmozdítani egy-egy új jogszabály egységes alkalmazását, a joggyakorlat törvényességét. ezúttal a bírósági végrehajtás egy éve „első”, új szabályainak érvényesülését veszik nagyító alá, azt, hogy a bíróság által megállapított vagyoni és nem vagyoni jellegű kötelezettségek teljesítésének sikerül-e megfelelően érvényt szerezni. /mti/

-4-

bb. 3. gazdaságosabb integrált áramkörgyártás

i/sz/rj pp ie

1981. január 13.

az integrált áramkörökhöz szükséges különböző szerszámok hazai gyártásának megvalósulásával már ebben az évben mintegy nyolcmillió forintnyi devizát takarít meg az egyesült izzó, ennyivel kevesebbet kell ugyanis importálniuk ezekből a drága eszközökből.

a hazai elektronikai ipar egyik fontos alkatrészbázisa az egyesült izzó integrált áramköröket, azaz ic elemeket gyártó üzem. az integrált áramkörök nagytömegű gyártására csak néhány éve rendezkedtek be kooperációs gyártással és licencvásárlással.

a gyár műszaki gárdája azóta nagy erőfeszítéseket tesz, hogy az ic-gyártás gazdaságos legyen, ennek azonban alapfeltétele, hogy a különböző szerszámokat, alkatrészeket, pontosabban az ugynevezett lemezsávokat ne külföldi cégektől vásárolják. a lemezsávok, mivel azokra a szerelik a különböző áramköri egységeket, a termelés egyik legfontosabb alkatrészei.

a tungstram sajtoló üzemének és szerszámgyárának kollektívái komplex brigádok alakítottak a feladat megoldására. kísérleteik eredményre vezettek: sikerült olyan eljárást kidolgozni, amellyel ezeket a sávokat előállíthatják. a következő lépcsőben hazai alapanyag szállítót is kerestek, így ezúttal a sárgaréz féltermékek jelentős hányadát a csepel művektől szerzik be. a sárgaréz megmunkálása, galvanizálása, műanyag bevonása már az izzó budapesti üzemében történik.

a gazdaságosabb ic-gyártás érdekében átszervezték az érintett üzemekben, műhelyekben a munkát. több elektrotechnikai alkatrész termelését a vidéki üzemekbe telepítették, s mivel a régi elektroncsövekből is egyre kevesebb kell, az így felszabadult munkaerőt hasznosíthatják a korszerű integrált áramkörgyártásban. /mti/

-.-

-5-

bb. 4. bubiv butorok - korszerű csomagolásban

i/os/rj pp ie

1981. január 13.

sokak öröme változott már örömmé amiatt, hogy a gondosan kiválasztott és várva várt új butor sérülten érkezett meg a lakásba. a vásárlók jogos bosszúságára okot szolgáltató gyakori sérülések sokszor nem is elsősorban a gondatlan szállítás, hanem a gyenge, nem megfelelő csomagolás következményei.

a butoripar az elmúlt esztendőben nem kevés erőfeszítést tett a butorcsomagolás fejlesztésére, ezáltal a vásárlók jogos reklamációjának csökkentésére. a vállalatok törekvései azonban csak kisebb sikerrel jártak, mivel az egyre dráguló csomagolóanyagok költségei mind nagyobb terhet jelentettek. tavaly a fejlesztés e korábbi korlátai felszabadultak, mindenekelőtt azzal, hogy az árrendezés során a csomagolás költségei a termelői ár részévé váltak.

a budapesti butoripari vállalat egyes termékeit, így például a kedvelt elemes butorokat, - a rékát, a horizontot- és néhány kárpitos garnitúrát már korábban is korszerű, papirdobozos, illetve fóliás csomagolásban szállította a kereskedelemnek. több tucatnyi termékére azonban nem jutott megfelelő borítás. tavaly csomagolásfejlesztési programot indítottak, melynek során fokozatosan, minden butorra kidolgozzák a ráillő, legmegfelelőbb csomagolási technológiát. ennek lényege, hogy a szekrényeket, szekrényeket, az ugynevezett korpusz butorokat alul, felül három rétegű hullámpapírral védik, a frontfelületeket pedig fóliaborítással látják el. ez kétfős haszonnal jár, a butorok felületét a papírnál jobban védő, többet kibíró fólia a felületet láthatóvá teszi, aminek a minta után értékesített butorok átvételénél is jelentősége van, ugyanis a vásárló a hibákat azonnal észreveheti. a bubiv kárpitos-garnitúrát fóliazsákba csomagolják, így tökéletesen megvédhetők a korábban gyakori szennyeződéstől. a budapesti butoripari vállalat az elmúlt esztendőben gyártmányainál jelentős méretegységesítést hajtott végre, melyhez természetesen a csomagolást is hozzáigazították. a csomagolóanyagok elemeinél a korábban alkalmazott 120 féle méretet 12-re csökkentették, ez a csomagolóanyagot előállító vállalatok - elsősorban a nyiregyházi papírgyár - számára is kedvező. a budapesti butoripari vállalatnál a tervek szerint az év végéig már minden egyes butor korszerűen csomagolva kerül a kereskedelembe, megteremtve ezzel az alapvető feltételét annak, hogy az értékes butorok a csomagolás hiányosságai miatt ne rongálódjanak. /mti/

-.-

-6-

bb. 6. energiatakarékos háztartási hűtőgép

end/á/rj ie

1981. január 13.

a jászberényi hűtőgépgyárban kifejlesztették az első hazai energiatakarékos háztartási hűtőgépet. az új készülék űrtartalma 280 liter, a legnagyobb, amit valaha is gyártott az üzem. a szekrény két ajtóval és két hőfokú. a felső 60 literes rész a mélyhűtő, illetve a fagyasztótér, az alsó 220 literes tér pedig a normál hőmérsékletű. a gépbe ndk gyártmányú kompresszort szereltek, igaz a peremfűtést és a leolvasztó fűtést elhagyták, de az átlagos napi energiafogyasztása nemzetközi mércével mérve is az egyik legtakarékosabb: 24 óra alatt mindössze 1.3 kw.

további újdonság, hogy a fagyasztó és a normál részben a polcok egyaránt változtathatók. az új típusnál alkalmazták először a francia kooperációban készült változtatható ajtóbélést, ami ugyan csak a jó helykihasználást biztosítja. az idén a 280 literes, két hőfokú hűtőszekrény nullszériája készül el és jövőre kezdik meg a sorozatgyártást. /tmti/

-.-

bb. 5. torlószelepek trabanthez, wartburghoz

tár/rj kz ie

1981. január 13.

február végéig ötezer darab, a kétütemű motorok kipufogócsövére helyezhető, ugynevezett torlószelepet készítenek trabant és wartburg személygépkocsikhoz a debreceni finommechanikai vállalatnál. a közúti közlekedési tudományos kutató intézetben a torlószelep vizsgálatakor megállapították, hogy alkalmazásával egyenletesebbé válik a kétütemű motorok alapjáratú fordulatszámja, s a negyedik sebességi fokozatban is jobban gyorsul az autó. a gépkocsik kipufogócsövére szerelhető, a kipufogógázok által szabályozott nyílású szelepek használatával kedvezőbb lesz a gépkocsik vezethetősége is: már 35 kilométeres óránkénti sebességnél negyedik fokozatban lehet kapcsolni, s a gépkocsi rázkódásmentesen gyorsul tovább. a torlószelep alkalmazásával mintegy 5 százalékos üzemanyag-megtakarítás érhető el. /mti/

-.-

-7-

bb. 7. központi varroda a volt falusi iskolában

gom/rj ie

1981. január 13.

gazdaságossági okokból tabi campingcikk gyárában koncentrálja mindennemű varrási tevékenységét a lenfonó és szövőipari vállalat.

tabon tizenöt éve varrják a különféle sátrakat és takaróponyvákat, amelyek nemcsak idehaza, hanem külföldön is keresettek. tavalyi, 160 millió forint értékű termelésük negyven százalékát külföldön talált gazdára, tekintettel az ott dolgozók gyakorlatosságára, szakmai hozzáértésére, a nagyvállalat más jellegű varrni-valóit is a somogyi üzemre bizza.

a tabiak különösebb beruházás nélkül kívánnak megfelelni új feladatuknak, s ez a törekvésük találkozott egy közeli kisközség - somogymeggyes - foglalkoztatási gondjaival. az új év első napjaiban hozzáálltak a körzetesítés során felszabadult somogymeggyesi iskolaépület átalakításához, ahol julius elsején a tabiak irányításával negyven asszony és lány kezdte meg a munkát. /mti/

-.-

bb. 8. alumíniumelemekből épül a bakonyi bauxitkutatás új központja

bév/kz/rj ie

1981. január 13.

alumínium elemekből építi fel a bauxitkutató vállalat új bakonyi kutató központját. bakonyszentlászló határában a hódmezővásárhelyi fémipari vállalatnál gyártott, műanyaggal szigetelt fém elemekből szerelik össze a munkás szállót, a raktárakat, a műhelyt és az iroda épületet. a következő években mintegy 200 dolgozó munkáját irányítják innen, s a munkásszállóról indulnak utjukra a fenyőfő és bakonyoszlop új bauxit lelőhelyeinek kutatói. ez az új telep nemcsak tetszetősen reprezentálja majd a hatékony bauxitkutatás és feldolgozás eredményeit, hanem a kő épületekhez viszonyítva igen gazdaságos is. a tervek és a gyártók garanciája szerint ugyanis ezek az elemek legalább négyszer költöztethetők, tehát szétszedhetők és újra a kívánt helyen összeállíthatók. így amikor befejeződik a vidéken a bauxitkutatás, az egész telepet felszámolják és újabb helyen szerelik össze. az elemek becsült élettartama mintegy 60 év.

az új kutató telep a magyar alumíniumipari tröszt bemutató egysége lesz. itt tanulmányozhatják majd az érdeklődők a könnyű építő elemek alkalmazhatóságát. /mti/

-.-

-8-

bb. 9. csokis turó rudi

kal/kz/rj ie

1981. január 13.

ujdonsággal kezdte új esztendői termelését a tajipari vállalat mátészalkai tejporgyára. az automata gépsorokon hozzáálltak a hamar közkedveletté vált turós csemege, a turó rudi újabb, csokoládés változatának gyártásához. a korábbiakban ugyanis csupán citromízűt készítettek a mátészalkaiak. január első hetében már a napi 170 ezer darabos termelésük több mint 10 százalékát a csokis turó rudi adta. az új termék új - a citromostól könnyen megkülönböztethető csomagolásban kerül a boltokba.

va tervek szerint az elkövetkezendő hetekben tovább növelik a csokoládés ízesítésű csemege arányát, ezzel egyidőben pedig újabb ízesítésekkel is kísérleteznek. egyidejűleg meg akarják oldani az eltarthatóság növelését is. /mti/

-.-

bb. 10. metszenek a móri állami gazdaságban

dáv/rj kz ie

1981. január 13.

munkához láttak a metszőbrigádok a móri dombokon: a szőlőkben és a gyümölcsösökben megkezdődött a március végéig tartó metszési munka. a környék híres szőlőtermelő üzemében, a móri állami gazdaságban százan kezdték meg a több, mint félezer hektár szőlő metszését, s láttak hozzá a harminc hektárnyi körte, kilencvenhárom hektáros szilvás és az ötven hektár őszibarackos metszéséhez. a munkára nagy figyelmet fordítanak, a koronát ugyanis úgy kell kialakítani, hogy a betakarítás idején - ha szükséges lesz - géppel is le tudják szedni a termést. /mti/

-.-

bb. 11. ismét képernyőn a tv galériája

i/kj/rj bc ie

1981. január 13.

nyolcévi szünet után szerdán - január 14-én - este ismét jelentkezik a televízió képzőművészeti ismeretterjesztő sorozata, a tv galériája. az elsősorban fiatal művészeket bemutató adások sorában a nézők ezúttal péreli zsuzsa gobelinművész munkásságával ismerkedhetnek meg; alkotásai ezt követően csütörtöktől - egy hónapon át - a vigadó galériában láthatók. /folyt.köv./

-9-

bb. 11. / ismét... 1. folyt./rj

a gobelinbemutatót követően Lóránt zsuzsa szobrászművész fafaragásait és színes kerámiáit, majd földi péter festményeit tekinthetik meg a nézők, s utána a vigadó látogatói. a tv-adásokban dr. fehér zsuzsa művészettörténész beszélget a fiatal alkotókkal.
/mti/

..-

bb. 12. nyári színház, zenei tábor, kisplasztikai biennálé, anyanyelvi konferencia - sokrétű kulturális rendezvények baranyában

igóká/rj ie

1981. január 13.

baranya városai csaknem száz rendezvénnyel várják az idén az irodalom, a színház, a zene, a tánc, a képzőművészet és a folklór kedvelőit. elkészült az 1981. évi kulturális eseménynaptár, amelyet a bartók-centenárium jegyében állítottak össze a szervezők. a programban több országos és nemzetközi vonatkozású esemény is szerepel, s a megye nemzetiségi jellegének megfelelően német, illetve délszláv rendezvények színesítik az esztendőt.

pécsett ugyyszólván minden hónapra jut valamilyen érdekes, jelentős kulturális esemény. a sort január végén az országos koló-találkozó nyitja meg; a résztvevők magyarországi délszláv táncokkal és zenével ismerkednek. a februárban nemzetközi eszperantó barátságai hét lesz. áprilisban nyitják meg az országos diák fotókiállítást és júliusban az országos kisplasztikai biennálét. a nyári folyamán ismét megrendezik a híres cserépvásárt. fesztivál keretében találkoznak az ország legjobb szövetkezeti néptáncosai. augusztusban ül össze a iv. anyanyelvi konferencia, bartók szellemi hagyatékának jegyében.

bartók béla munkásságának szentelik a pécsi nyári színház idei évadját is július 11. és augusztus 2. között. a mecsekaljai teátrum profilja - mint ismeretes - a modern táncművészet; a pécsi balett együttesére alapozva. ennek megfelelően a székesegyház melletti szabadtéri táncszínen bemutatják „a fából faragott királyfit”, a „cantata profanat”, és a „csodálatos mandarint”, továbbá még két másik bartók-műre koreografált balettet. a népszerű bóbbita bábegyüttes is bartók bábelőadással vesz részt a nyári színház programjában.
/folyt.köv./

-10-

bb. 12. / nyári színház... 1. folyt./rj

baranya többi városa is érdekes eseményeket kínál az oda-látogatóknak. mohácson februárban rendezik meg a folklór jellegű busójárást, augusztusban pedig hangverseny lesz a történelmi emlékparkban. komló fogadja májusban a nemzetközi gyermekkórus találkozót, szigetváron szeptemberben zrínyi-emlékünnepséget tartanak az 1566-os hősi várvédelem 415. évfordulója alkalmából. siklósön az országos fazekaspályázat legszebb munkáiból nyílik kiállítás októberben. /mti/

..-

bb. 13. megújulnak a művelődési házak a dorog környéki bányászközségekben

ráb/rj kz ie

1981. január 13.

a dorogi szénbányák sorra felújítja, korszerűsíti a dorog környéki bányászközségekben lévő művelődési házakat. átalakítják, bővítik a régi épületeket, új technikai eszközöket szerelnek fel, s ilyen módon a mai követelményeknek megfelelőbb feltételeket teremtenek a művelődésre, szórakozásra a bányásztelepülések lakóinak.

lv nemrég fejezték be mogyorósbányán a művelődési ház rekonstrukcióját, most hasonló munkához kezdtek csolnokon, ahol a klubkönyvtárat korszerűsítik. felújítják a színháztermét, hogy ismét alkalmassá tegyék előadói estek tartására. színes televízióval, vetítőkéssel, a vizuális oktatáshoz szükséges eszközökkel is gyarapítja a szénbánya vállalat, a csolnoki klubkönyvtárat. rövidesen megkezdik a sárisápi művelődési ház teljes felújítását is, színháztermét korszerű fénytechnikai és akusztikai berendezéssel szerelik fel. ezt a tokodaltárói bányász művelődési ház teljes átalakítása követi.

a dorogi szénmedence művelődési házai a munkásművelődés fontos bázisai. az aktív dolgozókon kívül a nyugdíjas bányászoknak is sokféle programot nyújtanak, mert a bányászközségekben nagyon sok nyugdíjas él. ezért a felújítások során figyelembe veszik az idős bányászok igényeit is. /mti/

..-

-11-

bb. 14. néprajzi ritkaság szekszárdon

blb/ká/rj ie

1981. január 13.

a néprajztudomány számára különlegesen értékes, száz évesnél régibb székely „festékes”, szőttesel gyarapodott a szekszárdi béri balogh ádám muzeum gyűjteménye. dunkel lehelné, lengyeli iparművész fedezte fel a bukovinai andrásfalváról tolna megyébe telepedett egyik családnál. a gyapju szőttest halotti terítőként használták, s az nemzedékről nemzedékre öröklődött. a szélein fekete csíkos, természetesen színű gyapju alapot ugynevezett „kicsi virágos”, színes mintákkal látták el, közepén sötétebb fakó sávval.

a szekszárdi muzeum már sok „festékest”, gyűjtött össze, de közöttük is páratlan ritkaságnak számít az új szerzemény. /mti/

-12-

bb.15. önálló lett a herendi és a hollóházi porcelángyár - mindkettő növelni akarja az exportját

feh/kör/kz/zsu ie

1981. január 13.

az év elejétől önálló lett a finomkerámiaipari művek két közismert vállalata, a herendi és a hollóházi porcelángyár. az önállóságtól mindkettő azt várja, hogy közvetlenebb kapcsolatot alakíthat ki mind a hazai, mind pedig a külföldi megrendelőkkel, s így gyorsabban tud majd alkalmazkodni az igények változásához. a herendi gyárnak iparművészeti értéket is képviselő egyedi termékei miatt, a hollóházinak pedig a művészi színvonal jelentős emelésével kapcsolatos törekvései miatt van különösen nagy szüksége arra, hogy a lehető leggyorsabban tudjon reagálni a piaci hatásokra.

herend már eleve sok tekintetben „kilógott”, a finomkerámiaipari művek általános profiljából. a 155 éves gyár ugyanis az egész iparágon belül egyedülálló technológiai és művészi irányt képvisel. a nagyvállalat többi termelő egységétől eltérően a herendi porcelángyártást nem a nagysorozatú, magas automatizáltságú tömeggyártás, hanem inkább a kézműipari jelleg határozza meg. herenden gyári méretekben ugyan, de művészi porcelánt állítanak elő, s a teljes termelés háromnegyed részét exportálják. a herendi porcelánnak ma már 34 országban van piaca. a legújabb piaci tapasztalatok szerint a jövőben is a manufakturális jelleg lesz herend erőssége. az előrejelzések szerint ugyanis a következő években a még gazdagabban diszitett, még igényesebb kivitelű porcelánok kereslete növekszik. újabb piacokra is kilátás van. többéves előkészítés után például máris belépett a megrendelők sorába kувait. ez annak is az eredménye, hogy a gyár tervezői iszlám és arab motívumokkal bővítették min-takollekciójukat.

a kommersz és a művészi áru közötti átmenetet képviselő hollóházi porcelángyár az v. ötéves terv időszakában végrehajtott mintegy ötvenmillió forintos beruházás lehetőségeit kihasználva a következőkben jelentősen növelni akarja a művészi áruk arányát. e terv részeként mintegy száz termék készítését megszünteti, mindegyik helyett újat, igényesebbeket hoz forgalomba. a gyárban jelenleg már több mint tíz iparművész dolgozik azért, hogy az újdonságok versenyképesek legyenek, minden vonatkozásban megállják a helyüket abban a husz országban is, ahová hollóházáról már évek óta szállítanak. a színvonal-emelést a gyár teljes termelésére kötelezőnek tartják, de emellett egyre több egyedi terméket is készítenek majd. mindezek eredményeként a vi. ötéves terv végére meg akarják háromszorozni tőkés országokból származó bevételeiket. /mti/

07.50/zsu

-13-

8307

bb. 16. két és félmillió forint gazdasági bírság megfizetésére kötelezték a szegedi építőipari szövetkezetet

dén/ká/gw ie

1981. január 13.

a szegedi megyei bíróság gazdasági bírság megfizetésére kötelezte a szegedi építőipari szövetkezetet, mert az - jogszabályba ütköző módon - árdrágítással és más meg nem engedett uton megrendelőinek kárára jelentős anyagi előnyökhöz jutott.

a visszaélésükre a szegedi megyei városi tanács vb ipari osztálya 1979. június és július hónapokban tartott árel-lenőrzése alkalmából derült fény. ekkor állapították meg, hogy a szövetkezet egyes üzemszéleinél kétszeresen számoltak fel bérpótlékokat, kiegészítő fizetéseket. kiderült, hogy épület-szigeteléseknél nem használtak olyan gépeket, amelyeket a munka ár kalkulációjánál beszámoltak, és ezzel megsértették a költségvalódiság elvét. jogszabályt sértettek azzal is, hogy dolgozóiknak egyes szociális szolgáltatások, például fürdő, öltöző hiánya miatt külön „kárpótlást” fizettek, és ezt az összeget szintén a megrendelőkre hártották.

a szövetkezet így összességében mintegy 1.800.000 forint jogtalan anyagi előnyhöz jutott. ebből időközben 828.000 forintot visszatérített megrendelőinek. a bíróság azonban a teljes összegű jogtalan anyagi előnyt tartotta szem előtt az ügy elbírálásánál. méltányolást érdemlő körülményt nem vett figyelembe azért sem, mert a szövetkezetet hasonló ügyek miatt korábban már két alkalommal büntették.

a szegedi megyei bíróság mindezek alapján két és fél millió forint gazdasági bírság megfizetésére ítélte a szegedi építőipari szövetkezetet. kötelezte ugyanakkor a szakértői díj, az eljárási illeték és egyéb költségek megfizetésére is. az ítélet jogerős. /mti/

bb. 17. másfélmillió tonna kőolaj, több mint három milliárd köbméter földgáz szegedről - előtérben a gazdaságosság, a költségcsökkentés

dob/kz/gw ie

1981. február 13.

a szegedi szénhidrogén medencében az idén kőolajból csaknem másfél millió tonnát, földgázból pedig 3,2 milliárd köbmétert hoznak fel a felszínre.

/folyt. köv./
08.13/gw

- 14 -

8507

bb. 17. /másfélmillió tonna kőolaj....folyt./gw

mint juratovics aladár, a nagyalföldi kőolaj-és földgáztermelő vállalat szegedi üzemvezetője az mti munkatársának elmondta, idei főfeladatuknak a hatékonyság növelését, a földben rejlő olaj minél nagyobb arányú kitermelését, a gazdaságosságot, a költségek csökkentését tekintik, arra törekcsenek, hogy a rétegekben rejlő energiahordozókat a jelenleg ismert legkorszerűbb módszerekkel, illetve újak kidolgozásával maximálisan kitermeljék: hazai kutatók módszereivel, különféle vegyszerekkel „lemossák” a tároló kőzetek likacsairól az olajat, azt így a világon eddig ismert legnagyobb, vagyis negyvennyolc százalékos arányban a felszínre hozzák. az új harmadlagos termelési módszerek sorában kísérletképpen vízüveggel tömik el a már kitermelt rétegeket, hogy a többitől könnyebben „kihajthassák” az olajat. ugyancsak kísérleteznek majd etándus gáz mint kőolaj-oldószer felhasználásával. a hatékonyabb olajkitermelésre mintegy harminc új, ugynevezett segédgázkutat helyezték üzembe: ezeknek a gázát nagy nyomással, hatalmas kompresszorok segítségével visszanyomatják a mélybe, az olaj felhajtására. a termelési költségek csökkentésére automatizálják a gázgyűjtő állomásokat, az olajgyűjtő tankállomások kezelőit pedig több szakmára megtanítják, hogy kisebb létszámmal elláthassák a feladatot.

az idei mintegy félmilliárd forintos beruházásból a legnagyobb összeget a szeged-algyőn épülő harmincezer köbméteres propán-butángáz tároló építkezésére fordítják. ennek üzembehelyezése az ország lakosságának egyenletesebb ellátását szolgálja majd. /mti/

bb. 18. az orvosmeteorológia és kossuth-bánya együttműködése a biztonságosabb bányászkozás érdekében

han/gw kz

1981. január 13.

az orvosmeteorológiát is segítségül hívta a bányamunka biztonságának javításához a mecseki szénbányák legnagyobb termelő üze me, a komlói kossuth-bánya.

az ujszerű együttműködés lényege, hogy az intézet naponta jelzi a következő huszonnégy óra várható időjárását. ennek azért van jelentősége, mert a közismerten sujtólégveszélyes mecseki szénbányákban légnyomás csökkenés esetén fokozódik a gázkiáramlás a széntelepekből, azaz növekszik a balesetveszély is. ilyenkor még nagyobb éberségre van szükség a földalatti munkahelyen.

/folyt. köv./
08.20/gw

- 15 -

8507

bb. 18. /az orvosmeteorológia ésfolyt./gw

az üzem felolvasó termében ezentul feltűnően megvilágított tábla figyelmezteti a leszálló bányászokat, ha az orvosmeteorológia ilyen jelzést ad.

a bánya és az intézet a jövőben közösen vizsgálja az orvosmeteorológiai zavaró körülmények hatását és a balesetek összefüggését, az elemzés eredményeként szerzett tapasztalatokat hasznosítják a baleseti oktatásban, szervezésben, munkahelyi ellenőrzésben.

tervezik az együttműködés későbbi bővítését is. ismeretes például, hogy a különböző szív, mozgásszervi stb. - betegségben szenvedők másként reagálnak az időjárás változására, a ,,frontokra,, ezért azt is szeretnék tisztázni, mely csoport milyen mértékig érzékeny a hirtelen lehülésre vagy felmelegedésre. ennek kutatásával, tanulmányozásával is szeretnék megelőzni, csökkenteni az emberi figyelmetlenségéből származó baleseteket, amelyek aránya jelenleg az összbaleset 65-70 százaléka. /mti/

bb.19. fahulladékból energia - érdekes erdőgazdasági kezdeményezés

cser/ká/gw ie

1981. január 13.

érdekes és főleg hasznos kezdeményezést valósítanak meg az új esztendőben a kisleföldi erdő és fafeldolgozó vállalat szakemberei. az ország egyik legnagyobb fakitermelő gazdaságában évente 40 ezer köbméter hulladék keletkezik, ami 24 ezer tonna még hasznosítható anyagnak felel meg. ez a fahulladék - ág, forgács - eddig veszendőbe ment. az új módszer szerint a fahulladékból apróra vágott tüzelőanyagot készítenek, felszecskezzák a fakitermelésnél keletkező mellékterméket. a felapított fahulladékot kitűnően lehet használni ipari kazánok, lakóházak fűtésére, de felhasználhatják farostlemez gyártására is. a kísérletek során a győr-sopron megyei állatforgalmi és husipari vállalat mosonmagyaróvári gyárában a füstölésnél alkalmazták eredményesen.

a kisleföldi erdő és fafeldolgozó vállalat az év első heteiben széleskörű piackutatásba kezd: ipari, mezőgazdasági üzemeknek, magánosoknak küld próbára aprított fahulladékot. /mti/

08.40/gw

920
17

- 16 -

bb. 20. kemény télben edződnek az új növényfajták a mátrában

kov/ká/gw ie

1981. január 13.

a tartós, kemény hidegben kitűnően edződnek az új növényfajta-jelöltek a mátra tetején elhelyezkedő kísérleti parcellákon. a gödöllői agrártudományi egyetem kompolti kutató intézetének mátraszentlászlói fagykísérleti állomásán különféle szántóföldi növényfajták fagyállóságát vizsgálják.

a kísérleti állomás parcellái mintegy 850 méter tengerszint feletti magasságban helyezkednek el, s így Magyarország lemagasabban fekvő, mezőgazdaságilag művelhető területének számítanak. ebben a térségben igen változatos az időjárás, sok a szélsőség, erős a hőingadozás, ezért jó lehetőségek nyílnak a speciális vizsgálatokra.

a kísérleti állomáson elsősorban az őszi vetésű buzafelek tűrőképességét figyelik, de a triticáléval és az új lucerna-fajtákkal is megkezdtek a kísérleteket.

az idei tél különösen kedvez a vizsgálatoknak, mivel a mátra tetején a vastag hótakaró és a kemény hideg együttesen jelentkezik és tartós. az egyes parcellákról rendszeresen elsöprik a havat, hogy közvetlenül tegyék ki a hideg hatásának a növényeket, s az így nyert eredményeket összehasonlítják majd a hóval fedett növények viselkedésével. /mti/

bb. 21. téli gépjavitások

dáv/kz/gw ie

1981. január 13.

fejér megyében is megkezdődött a földekről levonult fáradt gépek szokásos téli karbantartása. a következő hetekben kétezerkétszáz traktort, több ezer munkagépet, és tehergépkocsit valamint hatszáznál több kombájnt javítanak ki. ezen a télen rendkívül nagy gonddal végzik ezt a munkát a szerelőműhelyekben, a szokottnál két hónappal tovább tartó betakarítás, a nehéz munkakörülmények ugyanis erősen megviselték a gépeket. sok volt a törés, a ,,kifáradásból,, adódó hiba is. különösen a kardántengelyek, a járművek mellő szerkezetei és a kerekek károsodtak nagy mértékben, ezért jelentős költség-és alkatrész többlet-re számítanak a gazdaságok.

/folyt.köv./

08.55/gw

- 17 -

930
17

bb. 21. /téli gépjavítások...folyt./gw

sürgeti az idős a mezőgazdasági nagyüzemeket, a legtöbb helyen a tavaszi gépek javításával, karbantartásával kezdik a munkát, s csak ha azokkal már végeztek, látnak hozzá a kombájnokhoz, betakarító gépekhez. /mti/

- . -

bb. 22. elhunyt marsay andor építőmester

igó/kz/gw ie

1981. január 13.

pécsett 89 éves korában elhunyt marsay andor neves építőmester, aki csaknem hat évtizedig dolgozott a szakmában és nevéhez számos ismert épület megalakítása fűződik. ő építette a galyatetői és a mecseki üdülőszállót, a mátravidéki erőmű lakótelepét és a pécsi 48-as téri kollégiumot. részt vett komló város, a mohács-pécs közötti vízvezeték-rendszer és a pécsi hőerőmű építésében. ez utóbbi munkahelyéről vonult nyugalomba hetvennégy éves korában. egyik uttorője volt hazánkban az építőmunkák gépesítésének és a magyar építőiparban elsőként szervezte meg a munkások üzemi konyháját. a kőművescsaládból származott és pályaként indult építésze felszabadulás után az építőmesterek országos szövetségének elnöki tisztét töltötte be. az életművét reprezentáló fotódokumentációját nemrégiben a pécsi jános pannonius muzeumnak adományozta. a többszáz korabeli fényképet tartalmazó, helytörténeti és építéstörténeti szempontból egyaránt értékes gyűjtemény az ország különböző részein folytatott építkezéseinek emlékét örökíti meg. /mti/

- . -

bb. 23. helyenként havazás, csuszós utak

i/of/gk/gw hgy

1981. január 13.

különösebb gondot nem okoz, de fokozott figyelmet igényel az ország közutjain a közlekedésben a hideg idő, a szél és a helyenkénti havazás - jelentették kedd reggel az utinform ügyeletéről. a meteorológiai helyzetkép változó, a hőmérséklet mínusz 8 és 0 fok közötti, van, ahol borult, másutt derűs az égbolt. az autózók számára általában jók a látási viszonyok, a változó irányú szél miatt azonban mindenkit éberségre intenek, főleg a havazástól csuszóssá vált utszakoknál. hó esett például a gödöllő és hatván közötti térségben, de reggelre már el is olvadt. a főutak mindenütt járhatók. folyamatosan dolgoznak a szórókocsik azokon az alsóbbrendű utakon, ahol jegesedést okozott a zimankó, így zirc és tapolca térségében, szarvas környékén, baranya, győr-sopron és szabolcs-szatmár megye egyes részein. /mti/

09.11/gw

- . -
- 18 -

935
17

bb. 24. halálos balesetek

mm/gw hgy

1981. január 13.

nógrád megyében szécsény belterületén egy tehergépkocsi elütötte bérczes jánosné 51 éves takarítónő nógrádsipeki lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint bérczes jánosné figyelmetlenül lépett az uttestre, tovább folyik a vizsgálat.

pest megyében cegléd külterületén egy személygépkocsi elütötte tóth Mihály 38 éves kőműves abonyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint tóth Mihály féktávolságon belül lépett a személygépkocsi elé. tovább folyik a vizsgálat.

üzemi baleset

a viii. kerület kőbányai ut 21. szám alatt a ganz mávag hidépitő üzemében szabálytalanul tartózkodott a daru alatt pásztor sándor 30 éves lakatos budapesti lakos. a darura kapcsolt vaslemez megbillent, pásztorra esett, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a baleset körülményeit a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálja. /mti/

- . -

bb. 27. befagyott folyószakaszok, erősödő jégzajlás a kiskisalföld folyóin

cser/ká/gw hgy

1981. január 13.

újabb szakaszok fagytak be, erősödött a jégzajlás kedden a kiskisalföld folyóin. a rába és a marcal csaknem teljesen beállt. a napközbeni enyhébb idő megmozgatta a jeget és jégtáblák ezrei indultak utnak a mellékfolyók vizét befogadó mosoni-duna és a nagy-duna felé.

a fertő tavon tovább vastagodott a jégtakaró, s már csak ott vannak szabad vízterületek, ahol melegforrások táplálják a tó vizét. a madarak ezekre a helyekre húzódtak.

a kiskisalföld halastavait a rendkívüli időjárás miatt az ősszel nem tudták maradéktalanul lehalászni. a tavakat borító jég alatt mintegy 50-60 tonna hal rekedt. a halászok rendszeresen lékelik a jégtakarót. /mti/

11.29/gw

- . -
- 19 -

1130
07

bb. 25. bartók béla emlékei - kiállítás a néprajzi muzeumban

t/me/mm/gw hgy

1981. január 13.

bartók béla emlékei címmel rendezett kiállítást a magyar néprajzi muzeum, amelyet kedden nyitottak meg. bemutatja a világhírű magyar zeneszerzőnek a muzeum gyűjteményében őrzött értékes tárgyi emlékeit. láthatók a többi között a művész sajátkezü népdal-lejegyzései, az ugynevezett támlapok, a magyar, román, orosz, szlovák, délszláv népdalgyűjteményéből válogatott levéltári dokumentumok, a magyar népdal című dedikált kötete, a miért és hogyan gyűjtsünk népzene? című dolgozata, magyar, szlovák, román népdalok zongoraátiratai, a népdalgyűjtésnél használt fonográf, valamint bartók és kodály népdalfeldolgozásainak néhány korabeli hanglemeze is helyet kapott a kiállításon. az új egyetemes népdalgyűjtemény tervezetének kiállított részlete bizonyítja: bartók béla és kodály zoltán, a zeneakadémia egykori tanárai a kislelki társaságnál a népdalok rendszeres kiadását sürgették.

a kiállítást néhány hónapig tekinthetik meg az érdeklődők.
/mti/

bb. 26. hatékony intézkedések a barcsi vörös csillag termelőszövetkezetben a háztáji termelés növelésére

káp/ká/gw hgy

1981. január 13.

figyelemreméltó kezdeményezést valósított meg a csaknem tízezer hektáron gazdálkodó, évente több mint 320 millió forint termelési értéket produkáló országos hírű barcsi vörös csillag termelőszövetkezet: ez év januárjától főágazatának tekinti a háztáji gazdálkodást. ezen túl a nagyüzem még határozottabban támogatja a 625 hektárnyi területét kitevő háztájit a termelés hatékonyságának növelésében. a tsz tagok egy része a termelőszövetkezet segítségével hibrid vetőmagot, más része búzát, lucernát, burgonyát, zöldséget, gyümölcsöt termel, amit a közös gazdaság útján értékesítenek. a tagok birtokában lévő istállók, ólak jobb kihasználása érdekében növelik a hizósertések számát és a szarvasmarhatartást. az erre vállalkozók anyakocát, kilencszáz forint előleget és öt mázsa tápot kapnak, ezenkívül kétféle tehén kihelyezésével igyekeznek a tejtermelést emelni. a tehén a termelőszövetkezeté marad, a borjú és a tej viszont már a gazdáé. tervek szerint a jelenlegi tízezer helyett a mostani tervidőszakban évi tízezer hizósertést vásárolnak fel a háztáji gazdaságokból. létrehozták a háztáji nyultenyésztő szakcsoportot is, amely az eredményes működtetés érdekében belépett a dunavarsányi nyultartó rendszerbe.

/folyt. köv./
11. 10/gw

- 20 -

11. 10/gw

bb. 26. /hatékony intézkedések a barcsi....folyt./gw

a szakcsoport 1985-re - várhatóan - évi 250-300 tonna husnyulat értékesít. a vörös csillag a háztáji gazdaságot nemcsak állattal, vetőmaggal, takarmánnyal, szaktanácsokkal látja el, hanem fogat, szállítóeszközt is biztosít, s gondoskodik az állatok egészségügyi ellátásáról. a barcsi háztáji termelés a vi. ötéves tervidőszak végére várhatóan évi százmillió forint termelési értéket produkál. /mti/

- . -

bb. 28. orosz gyula,

gk/gw hgy

1981. január 13.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje, aki 1939-től volt a párt tagja, 71 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása január 19-én, hétfőn délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

az mkszmp xiv. kerületi bizottsága,
ruházat) dolgozók szakszervezete

/mti/...

(ipari) - . -

11. 31./gw

11. 31/gw

- 21 -

bb. 29. jégpáncél a zalai utakon

tóa/ká/gw hgy

1981. január 13.

a keddi reggeli ködszítálás percek alatt jégpáncélt vont a zalai utakra, gyakorlatilag megbénult a közúti közlekedés, mert a járművek nem tudtak elindulni. zalaegerszegen a helyi járatu autóbuszok és a helyközi járatok még elszállították a reggeli műszakba indulókat, nyolc óra körül azonban leállt az autóbuszforgalom is, a sikkosság miatt a járművezetők nem vállalták a kockázatot. a megyei közúti igazgatóság járművei és a városi köztisztasági szervek megkezdték az utak sózását. /mti/

bb. 30. színvonalasabb lakossági szolgáltatás heves megyében

kov/ká/gw hgy

1981. január 13.

javult a lakossági szolgáltatások színvonala és tovább bővült a hálózat az utóbbi öt évben - állapította meg a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden egerben tartott ülésén. a testület beszámolóit hallgatott meg arról, hogy a vállalatok, ipari szövetkezetek és a magánkisipar hogyan fejlesztette a lakossági szolgáltatást az ötödik ötéves terv időszakában, mint az összegezésből kitűnt, ez idő alatt mintegy félmilliárd forint értékű szolgáltatást nyújtottak a lakosságnak a tervezett 348 millió forint értékű helyett, ami azt is jelenti, hogy az egy főre jutó lakossági szolgáltatások értéke heves megyében magasabb az országos megyei átlagnál.

a textiltisztítás például a mozgó felvívó hálózat kiépítésével immár valamennyi településre kiterjed. egerben vegytisztító szalont, gyöngyösön és hatvanban textiltisztító üzemet nyitottak. az építőipari javítási szolgáltatások értéke 126 százalékkal növekedett. a híradástechnikai cikkek és elektromos háztartási cikkek javító hálózata átfogja az egész megyét: valamennyi települést bekapcsoltak az ellátásba, a szolgáltatást nyújtó egységek nyitvatartási ideje a korábbinál rugalmasabban alkalmazkodott a lakosság igényeihez. a helyi tanácsok ilyen irányú kezdeményezéseire a szolgáltató vállalatok, szövetkezetek kedvezően reagáltak. a szolgáltatások színvonalának növekedését mutatja az is, hogy a felügyeleti szervekhez érkezett panaszok száma évről-évre csökken. egyes ipari szövetkezetek összevonásával, elsősorban a városokban jelentősen javult az üzletek kulturáltsága, a kiszolgálás.

/folyt. köv./
12.14/gw

- 22 -

1300

bb. 30. /színvonalasabb lakosságifolyt./gw

az ülésen szótartották, hogy a kisebb településeken nem kielégítő a szolgáltatások mértéke. ezért a testület úgy határozott: javasolja, hogy a kisiparosok számának növelésére megfelelő ösztönzési rendszert vezessenek be. /mti/

bb. 31. időjárásjelentés

gw hgy

1981. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. január 13.-án 12.00 órakor:

sokfelé havazás

meglehetősen változatos európai időjárása. izland feletti középponttal nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. áramlási rendszerében különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu léghullámok haladnak nyugatról kelet felé. hatására a brit-szigeteken, valamint a kontinens nyugati partvidékén többfelé esik az eső, az északabbra fekvő vidékeken havaseső, hó. hasonlóan változékony, csapadékos a skandináv-félsziget, továbbá a kelet-európai alföld északi részének időjárása. az óceán felől áramló levegő útját megnövekedett felhőzet, helyenként havazás és gyakran erős szél jelzi. európa déli részén délnyugat, északkeleti tengellyel mintegy 700 km széles-ségű időjárás frontzóna húzódik. emiatt az említett területeken szintén a változékonyság a jellemző.

hazánkban hétfőn változóan felhős, a hajnali, reggeli órákban párás idő volt. napközben néhány helyen hullott szemcsés hó. a hőmérséklet csúcserőke az ország nagy részén plusz 2, -3 fok között alakult, északkeleten azonban ennél hidegebbet is mértek. a változó irányú szél időnként megélenkült. kedden a hajnali órákban felhő és csapadékzóna érte el az országot. nyomában megnövekedett a felhőzet, többfelé eleredt az eső, ónos eső, az északabbra fekvő vidékeken havaseső, hó. keddi hajnalra általában -3, -8 fokig hűlt le a levegő. ma a délelőtti folyamán erősen felhős vagy borult idő volt, sokfelé esővel, északon havazással a hőmérséklet 11 órakor délkeleten 0, plusz 5, másutt 0, -5 fok között alakult.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke -3, 0 fok volt, ez 1,5 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag.

budapesten ma 12 órakor - 2 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1012 mb, gyengén süllyed.

/folyt. köv./
12.33/gw

- 23 -

1310

bb. 31. /időjárás...../gw

várható időjárás szerda estig:

tulnyomóan borult idő, sokfelé havazás, eleinte délen, délkeleten még eső, ónos eső, időnként erős, északnyugatra, északra forduló szél, emiatt hófúvás valószínű.

a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában -3, -8 fok között, délkeleten 0 fok körül,

legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán -3, plusz 2 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 272 cm, 0.5 fok a víz hőmérséklete. /mti/

bb. 32. nem voltak rendben az autógumik - halálos baleset ügyében ítélték a győri megyei bíróság

cser/ká/gw ie

1981. január 13.

tanulságos közlekedési bűnyűben hozott ítéletet kedden a győri megyei bíróság. horváth istvánné árpási veronika 36 éves csornai lakos volt a baleset okozója. személygépkocsiján 1980. augusztus 11-én esős időben csornáról szombathely felé tartott. a kocsi rajta kívül még hárman utaztak. egy kanyarban a kocsi kisodródott és felborult, az utasok közül egy személy meghalt, egy pedig súlyosan megsérült.

az első foku bíróság az asszonyt halálos közúti baleset gondatlan okozásáért 1 évi, fogházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte és két és fél évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. ezt az ítéletet horváthné megfellebezte. a kedden megtartott fellebbviteli tárgyaláson a másodfoku bíróság nem enyhítette az ítéletet, mert horváthné a közlekedési szabályok elemi követelményeit szegte meg. a gépkocsin eltérő minőségűek voltak a gumik, s bennük a levegőnyomás sem felelt meg az előírásoknak. mindez döntően hozzájárult a balesetnek, ami kis figyelemmel elkerülhető lett volna. /mti/

13.43/gw

- 24 -

1439

15.07

☉

bb. 33. életmentőket tüntettek ki kecskeméten

Lász/ká/gw ie

1981. január 13.

életmentőket tüntettek ki kedden kecskeméten, a megyei tanácsn.

1980. november 15-én késő este a soltvadkerti petőfi tavon, a parttól mintegy 150 méterre felborult a ladik horváth lajos és horváth krisztina budapesti lakosokkal, valamint botos ferencsel, a kiskőrösi járási hivatal soltvadkerti üdülőjének gondnokával. horváth krisztina és botos ferenc vízbe fulladtak, horváth lajosnak sikerült megkapaszkodnia a nádban. segélykiáltására font imre és kesztl jakab bócsai lakosok a helyszínre siettek és laddal kimentették az akkor már eszméletlen, magatehetetlen embert.

font imrének és kesztl jakabnak gajdócsi istván, a megyei tanács elnöke adta át az életmentő emlékérmét. /mti/

bb. 34. az árpád-híd átépítéséről, a forgalmi változásokról - sajtótájékoztató a fővárosi tanácsnál

t/az/ve/dg/gw ie

1981. január 13.

január 19-én megszüntetik a 33-as villamos közlekedését, s az árpád-hídon át villamospótló autóbuszokkal szállítják az utasokat; ezzel kezdetét veszi az utóbbi esztendő legnagyobb arányú hidfelújítása budapesten - jelentette be keddi sajtótájékoztatóján stadinger istván, a fővárosi tanács elnökhelyettese.

az óbudát angyalfölddel összekötő hid forgalmának erőteljes növekedése miatt az árpád-hídon állandósult a közlekedési csúcs. a hid jelenlegi szélességét már megépítése pillanatában átmenetinek tekintették, s amikor 30 esztendeje, 1950. novemberében átadták a forgalomnak, már eleve tervezték későbbi bővítést. akkor az ország gazdasági gondjai miatt döntöttek az ideiglenes megoldás mellett. időközben budapest északi részén a duna mindkét oldalán, nagy lakótelepek épültek, számottevően nőtt a városrészek népessége, s ezzel arányban a tömegközlekedés járműveinek terhelése, a személygépkocsiforgalom, s nem kisebb mértékben a tehergépkocsi forgalom.

a hid átépítésének beruházási javaslatát az állami tervbizottság 1979. szeptemberében hagyta jóvá, s ekkor kezdődtek az átépítés előkészítő munkálatai. elkészültek a tervek - a két hidfő rendezési terve, s a környékbeli utvonalhálózat felújításáé is -, s kidolgozták a beruházási programot.

/folyt. köv./
13.55/gw

- 25 -

1439

15.07

☉

bb. 34. /az árpád-híd átépítéséről -.....folyt. gw

a megújult árpád-híd 1984-re kétszer háromsávós lesz, s 1985-ig kiépül a két hidfő is. Óbudán a hidról ikerpályás felüljáró ível majd a szentendrei útra Flórián tér fölött, a tulparton ugyancsak megépítenek egy felüljárót, amely a váci ut forgalmát „emeli„ át a róbert károly köruton. a hidon közlekedik majd az 1-es gyorsvillamos, amely a bécsi ut - vörösvári uti végállomástól szállítja az utasokat pestre, ahol - az angyalföldi hidfőben -, a metróra is átszállhatnak majd. várhatóan ugyanis négy esztendő múlva már e helyen lesz a kispestet angyalfölddel összekötő vonal végállomása.

a fővárosi tanács elnökhelyettese a sajtótájékoztatón elmondta, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt némi késlekedéssel készültek-készülnek a terelőutak, amelyek azt a célt szolgálják, hogy a gépjárművezetők elkerülhessék az átépítés miatt felbolydult flórián teret. egyébként a tér átépítése miatt a 11-es villamos is megszűnik, viszont a 17-es villamos utvonalát ismét eredeti hosszban - a vörösvári utig átadják. az autósok, ha szentendre felől érkeznek, a mozaik utcánál balra kanyarodva a dunaparti uton - az alsó rakpart idáig meghosszabbított szakaszán - haladhatnak délnek, vagy pedig a raktár utcán jobbra kanyarodva érhetik el a bécsi utat. az ellenkező irányba tartók ugyanezeket az utvonalat, illetve az árpád fejedelem útja - corvin ottó tér - főtér - kórház utca utvonalat választhatják. a hidon az építkezés teljes időtartama alatt közlekedhetnek majd az autóbuszok, személy-és tehergépkocsik, továbbra is innen juthatnak majd el a margitszigetre, de természetesen szűkül a híd „áteresztő képessége„ ezért célszerű lesz - kivált a reggeli, délutáni csúcsgorgalomban - más utakat, hidakat választani az átkeléshez.

a munkálatok beruházója a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága, lebonyolítója a metró közlekedésfejlesztési és beruházási vállalat, generáltervezője az uvaterv, generál kivitelezője pedig a hidépítő vállalat. az említetteken kívül még 11 tervező és 25 kivitelező vállalatnak ad tennivalót az árpád-híd átépítése. /

/mti/

13.59/gw

14.10

13.59

- . -

- 26 -

bb. 35. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. január 13.-án 14.00 óráig

gw ie

1981. január 13.

1. öt év mérlege az egészségügyben
2. ügyészségi vizsgálatok
3. gazdaságosabb integrált áramkörgyártás
4. bubiv butorok - korszerű csomagolásban
5. torlószelepek trabanthoz.....
6. energiatakarékos háztartási hűtőgép
7. központi varroda a volt falusi iskolában
8. alumínium elemekből épül az új bauxitkutatás központja
9. csokis turó rudi
10. metszenek a móri állami gazdaságban
11. ismét képernyőn a tv galériája
12. sokrétű kulturális rendezvények baranyában
13. megújulnak a művelődési házak dorog környékén
14. néprajzi ritkaság szekszárdon
15. önálló lett a herendi és hollóházi porcelángyár
16. két és félmillió forint gazdasági bírság
17. több földgáz szegedről
18. az orvosmeteorológia és a kossuth-bánya együttműködése
19. fahulladékból energia
20. kemény télben edződnek az új növényfajták
21. téli gépjávitások
22. elhunyt marcsay sándor építőmester
23. csuszós utak
24. halálos balesetek
25. bartók béla emlékei
26. hatékony intézkedések a barcsi vörös csillag tsz.-ben
27. befagyott folyószakaszok
28. orosz gyula
29. jégpáncél a zalai takon
30. színvonalasabb lakossági szolgáltatás heves megyében
31. időjárásjelentés
32. halálos baleset ügyében ítéltkezett a győri megyei bíróság
33. életmentőket tüntettek ki
34. az árpád-híd átépítéséről
35. hírjegyzék

/mti/

- . -

14.14/gw

14.14

- 27 -

bb.36. teljessé vált a szakrendszerű oktatás veszprém megyében

feh/ká/zsu ie

1981. január 13.

teljessé vált a szakrendszerű oktatás, jelentősen csökkent a városi és falusi iskolák közötti szintkülönbség veszprém megyében a körzetesítések eredményeként - hangoztatták kedden veszprémben a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. beszámoltak arról, hogy veszprém megyében a kis lélekszámú települések miatt szükség volt az iskolahálózat korszerűsítésére. nagyon sok az ezer lélekszámot alig meghaladó település, 66 helyiségben pedig 500 alatti a lakosok száma. az utóbbi tíz évben a nagyobb központi településeken körzeti iskolákat hoztak létre, ahol jobb pedagógiai feltételeket teremtettek. jelenleg a falun lakó tanulók 22 százaléka bejáró a központi iskolákba. zömüknél a napközis étkeztetését is megoldották.

jelenleg veszprém megye 93 községében nem működik iskola, az üresen maradt tantermeket főként óvodai, közművelődési célokra hasznosítják. több helyen öregek napközi otthonát, orvosi rendelőt, várótermet alakítottak ki a volt iskolában.

a körzetesítés árnyoldalairól elmondották, hogy a téli időszakban, különösen a bakonyban, némelykor akadozik a tanulók utaztatása. a körzetesítés sümegen és herenden a városi iskolákhoz hasonló zsúfoltságot okozott, badacsonytomajon, alsóörsön, balatonfőkajáron, pápateszén, a tanterem hálózat bővítése ellenére nehéz körülmények között működnek a központi iskolák.

a felszólalók hangoztatták, hogy a népesedési adatok szerint, a következő években számolni lehet újabb kistelepülések, illetve iskolák elnéptelenedésével. mindez fokozott terheket ró a központi iskolákra, amelyek vonzáskörzetét szélesíteni kell. kívánatos volna, ha a központi települések értelmisége fokozottabban venné ki részét a kistalvak közművelődéséből./mti/

-. -

bb.37. tragikus tüzeset

ve/zsu ie

1981. január 13.

tragikus baleset történt a borsod megyei taktakénéz-községben a dózsa györgy ut 11. szám alatti családi házban. a felügyelet nélkül hagyott 3 éves bodó éva gyufával játszott, és közben meggyújtotta egy gyermekkosci ágyneműjét. a gyermekkosciban lévő hathónapos bodó miklós égési sérülésébe belehalt. a tüzet a gyermekek hazaérkező édesanyja eloltotta./mti/

14.50/zsu

-28-

15.10.17

15.10.17

bb.38. kitüntetések

os/gk/pp/zsu ie

1981. január 13.

az elnöki tanács eredményes munkájuk elismerésül, nyugdíjazásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki moczsa lajosnét, a habselyem kötöttárugyár iii. számú gyárának igazgatóját és takács pálnét, a pamuttextilművek angyalföldi szövőgyárának személyzeti vezetőjét. a kitüntetést szabó imre ipari miniszterhelyettes kedden adta át./mti/

-. -

bb.39. újabb tájvédelmi körzetek zalában, védett természeti értékek somogyban

tóa/káp/ká/zsu ie

1981. január 13.

zala megye újabb országos tájvédelmi körzetekkel és megyei védett területekkel gyarapodik. a megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén egyetértett az országos környezet és természetvédelmi hivatalnak azzal a javaslatával, hogy nyilvánítsák országos tájvédelmi körzetté a felső-göcseji tájat, a tájegység legjellegzetesebb részét, óvják meg gazdag növényvilágát, népi építészeti és egyéb műemlékeit, továbbá a keszthelyi hegységet szikláival és erdeivel, a területén található népi műemlékekkel. ezen a vidéken már megkezdődött a bányaműveléssel megbontott táj helyreállítása, a bányahelyek rekultiválása. harmadikként a megye déli részén található, mintegy négyezer hektáros oltárci ősbükkös került fel az országos védettségű természeti értékek listájára. ezzel a megye területén hatra emelkedik az országos tájvédelmi körzetek száma. a végrehajtó bizottság úgy döntött, hogy a megyei védettségű természeti értékek közé sorolja a hévizi tavat és környékét, amely, mint az egyik legjelentősebb nemzetközi gyógyfürdőnk, már eddig is megkülönböztetett megbecsülésben részesült.

újabb természeti értékek védetté nyilvánításáról tárgyaltak somogyban is, a megyei környezet- és természetvédelmi bizottság keddi ülésén. ezek közé tartoznak a szőcsény-pusztai földvárrom körüli famatuzsálemek, a harminc méter magas, száznegyvenhárom éves bükkóriások, gyertyánfák, kocsányos tölgyek és vadgesztenyefák. védettséget kap a nagyatádi széchenyi téri park, a rinyatamási vadászkastély parkja, a zákányi vasut oldalán a botanikai ritkaságok lelőhelye, továbbá a szenna község határában lévő homokbánya, s az e környéken élő gyurgyalagok fészkelőhelye ./mti/

14.55/zsu

-29-

15.10.17

15.10.17

bb 40. könyvtárosok közgyűlése

t km/gg um dg ie

1981. január 13.

juniusban rendezik meg a iv. országos könyvtárügyi konferenciát, amely az utóbbi tíz év eredményéről, fejlődéséről ad számot és megfogalmazza az elkövetkező időszak legfontosabb tennivalóit - jelentették be a magyar könyvtárosok egyesületének - kedden az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének semmelweis házában megtartott - közgyűlésén. a tanácskozáson az egyesület 3400 tagja képviselőjében 360 küldött vett részt.

zsida józsef, az mke elnöke beszámolójában elmondotta: a könyvtárosoknak változatlanul arra kell törekedniük, hogy sajátos eszközeikkel erősítsék a társadalom szocialista vonásait, segítsék a gazdasági feladatok teljesítését, a kulturális értékek el-sajátítását, a közművelődési szemlélet megszilárdítását.

az mke elnöke ezután felhívta a figyelmet arra, hogy az utóbbi években nem nőtt lényegesen a közkönyvtárakba beiratkozott olvasók, s a kölcsönzött kötetek száma és stagnál a könyvtárak látogatottsága is. lényegesen megnőtt viszont az érdeklődés a tudományos és szakkönyvtárak iránt, gazdagodott a könyvállományuk is. míg 1970-ben a tudományos és szakkönyvtárakban 24 millió kötet várta az olvasókat, 1980-ban több mint a kétszerese, míg az évtized elején 236 ezer olvasót regisztráltak - a szakkönyvtárakban - az évtized végére 400 000-re nőtt ez a szám. ezek az adatok is alátámasztják, hogy az elkövetkező években kiemelt fontosságú feladat a termelés, a tudomány és a kutatás-fejlesztés támogatása a könyvtári eszközökkel és módszerekkel, elsősorban a szakirodalmi információs tevékenység fejlesztésével, megerősítésével. elhangzott a tanácskozáson: a tervek szerint 1982. végéig az építők átadják az országos széchényi könyvtár új várbeli épületét, s a nemzeti könyvtárnak az egész hazai könyvtár-ügyet befolyásoló, meghatározó szerepe az elkövetkező években növekedni fog. a tervek szerint a következő években megyei könyvtár létesül szegeden és békéscsabán is.

az egyesült elmúlt évi tevékenységéről, ügyrendi munkájáról kovács dezső főtitkár beszélt, majd vita következett. a felszólalók hangsúlyozták, hogy a hatvanas évek mennyiségi szemléletét feladva, a könyvtárak munkájában is inkább a minőségi fejlesztésre kell törekedni. a könyvtári hálózat munkájának jobbá tételét szolgálja a könyvtárak közötti együttműködés elmélyítése, s a gyűjtemények gyarapításában, feltárásában meglevő párhuzamosságok megszüntetése. a hatékonyabb munka érdekében szükséges egyes könyvtárak integrálása, jelenleg az országban ugyanis mintegy 17 000 könyvtár működik, s ez alaprózza az erőket. többen rámutattak: különösen fontos feladat ugyanakkor az eddig ellátatlan területek - elsősorban a lakótelepek - helyzetének javítása.

/mti/

15.55/um

16³⁰ 17.
18.

bb 41. nguyen phu soai-nak, a vszk nagykövetének kitüntetése

mm um dg ie

1981. január 13.

a hazafias népfront országos tanácsa nguyen phu soainak, a vietnami szocialista köztársaság hazánkból távozó rendkívüli és meghatalmazott nagykövetének a „népeink közötti barátság fejlesztéséért”, emlékplakettet adományozta. az emlékplakettet kedden a népfront székházban rendezett baráti találkozón sarlós istván főtitkár adta át. a találkozón részt vettek az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság képviselői is.

/mti/

x ...

-.-

bb 42. száznegy éves asszonyt köszöntöttek esztergomban

ber/um ká ie

1981. január 13.

104. születésnapja alkalmából köszöntötték kedden otthonában esztergom legidősebb állampolgárát, tringel györgynét a városi tanács és a családi eseményeket rendező iroda képviselői. az idős asszonyt, aki a nevezetes évfordulót családjá körében töltötte, megajándékozták. /mti/

-.-

bb 43. a pest megyei kishajózási és javító vállalat közli

s um ie

1981. január 13.

hogy január 14-től a dunaujváros-szalkszentmárton valamint az ercsi-szigetujfalu-adony-lórév közötti révátkelésnél a személy- és a teherforgalom menetrend szerint megindul. /mti/

-.-

bb 44. növekvő idegenforgalom szabolcs-szatmár megyében

kal/um ká ie

1981. január 13.

az országos átlagnál nagyobb ütemben növekedett a vendégforgalom az elmúlt esztendőben szabolcs-szatmár megyében. tavaly az idegenforgalom bevétele meghaladta a 300 millió forintot - hangzott el a megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi, nyíregyházi ülésén. a turizmus fejlődéséhez hozzájárult, hogy újabb létesítményekkel gazdagodtak a keleti országrész idegenforgalmi központjai.

/folyt.köv./

- 31 -

16.15/um

16³⁵ 17.

18.

bb 44. /növekvő idegenforgalom... folyt./um

tiszacsécsén az újjászületett mórnicz-emplékház, vásárosnaményben a pedagógiai muzeum, sóstón a falumuzeum, szabolcs községben pedig a földvár közelében kialakított műemlékegyüttes kínál lát-
nivalót. záhonyban az elmúlt tervidőszakban fejezték be a határ-
átkelő rekonstrukcióját. csengersimán pedig új határállomást avat-
tak fel. sóstón és vásárosnaményben kempinget, szatmárcsekén turis-
taszállót adtak át.

a szabolcs-szatmárba érkezők jobb és gyorsabb tájékoztatása érdekében még az idén új busz irodát nyitnak nyíregyházán. nyír-
bátorban a nyírtourist létesít kirendeltséget. 1981-ben a 4-es
számu főutvonal új nyíregyházi szakaszának elkészültével meggyor-
sul a személygépkocsin érkezők közlekedése. jó ütemben halad a me-
gyeszékhelyen a korona szálló átalakítása, nyírbátorban pedig új
vendéglátóipari egység javítja ez évtől a megyében tartózkodók
ellátását. /mti/

bb 45. iparművészeti kiállítás a duna galériában

i is um bc ál

1981. január 13.

borbásné németh valéria szövöttanyag-tervező iparművész al-
kotásaiból kiállítás nyílt kedden a duna galériában. e tárlattal
kezdődött meg az a kiállítássorozat, amelyet a művészeti alap
művész az iparban címmel az idén rendez.

a pamüttextil művek tervezőnőjének ez a második önálló bemu-
tatkozása. ezúttal kis szériában, vagy egyedi darabként készült
függönyöket, törülközőket és más, a háztartásban használatos texti-
liákat állított ki.

a tárlat, amelyet kőszegi díttó, a pamüttextil művek vezérigaz-
gatója nyitott meg, február 15-ig látogatható. /mti/

bb 46. medgyessy ferenc emlékkiállítás nyílt a galériában

t km/ve um g ál

1981. január 13.

medgyessy ferenc születésének 100. évfordulója alkalmából
emlékkiállítás nyílt kedden a magyar nemzeti galériában. a galé-
ria tulajdonában lévő kisplasztikák, grafikák, vázlatok, dombor-
művek, szobrok közül több mint 60 került kiállításra, köztük oly
munkák, mint 1954-ből a táncosnő és az 1943-ban alkotott hortobágyi
bika című szobrának kisplasztikai változata.

/folyt. köv./

- 32 -

17.05/um

17.05

18.05

bb 46. /medgyessy ferenc... folyt./um

a kiállítást aradi nóra művészettörténész nyitotta meg,
hangsúlyozva: nem várt az évfordulóra medgyessy ferenc művészeté-
nek felfedezések, elismerése, a magyar szobrászatban folyamato-
san és természetesen hat mindaz, amit medgyessy adott.
bár 400 szobrának és több ezer rajzának a töredékét tudja csak
az emlékkiállítás bemutatni, medgyessy benne él a mai kultúrában,
a mai művészetben.

a kiállítás február közepéig tart nyitva a galériában. /mti/

bb. 47. szerdán reggel: nagytalálkozás - ritka jelenség az ég-
bolton

i/be/rj pp ál

1981. január 13.

szerdán reggel kilenc órákor - ritka jelenség játszódik le
az égbolton: a szaturnusz és a jupiter pályája során ekkor ke-
rül egymáshoz a legközelebb. a két bolygó állása azonban csak a
földi szemlélőnek oly közeli. az égbolton látszólag két hold
átmérőre, a valóságban azonban emél sokkal nagyobb távolságra,
mintegy 700 millió kilométerre közelítik meg egymást. időszámi-
tásunk előtt 7-ben is megfigyelték a szaturnusz és a jupiter-
nek ezt a különleges találkozását.

az 1981-es év még két ilyen randevut tartogat: másodszer
március 4-én, majd július 23-án tűnik fel újból együtt e két boly-
gó. ezt a jelenséget, amikor hét hónap leforgása alatt három iz-
ben közelít egymáshoz a szaturnusz és a jupiter pályája, a csillá-
gászok nagy konjunkciónak, másképpen nagy együttállásnak nevezik.
utoljára 1940-41-ben figyeltek meg hasonlót. egy-egy ilyen hármas
ürrandevu minimum negyven évenként és maximum 380 évenként ismét-
lődik meg. a következő nagy találkozásra a csillagászok szerint
300 esztendőtt kell várni. legközelebb 2238-39-ben közelíti meg
egymást hét hónap leforgása alatt három ízben a szaturnusz és a
jupiter. /mti/

17.25 rj

17.25

18.05

-33-

bb. 48. lelassult közlekedés, fagyott utak

i/sz/pá/rj ál

1981. január 13.

kedden országszerte szinte egész nap havazott, majd havas, ónos eső esett, így az országutak mindenhol rendkívül csuszós-sá, fagyossá váltak. mivel a hőmérséklet talajközélen jóval a fagypont alatt van, a lehullott csapadék, a délutáni óráktól többnyire ónos eső, szinte azonnal ráfagy az utakra, ezért a munkagépeknek is nehéz a dolguk. különösen veszélyesek az utak zala és somogy megyékben, valamint nyugat- és észak-magyarország megyéiben.

a fővárosban is a szokottnál jóval lassabban közelekednek az autóbuszok, villamosok, trolibuszok. a közterületfenntartó vállalat délelőttől folyamatosan járja az utcákat, utakat, az esti órákban 83 szórógép dolgozott. egyelőre csak a főutakra, körutakra jutnak el, rövid időn belül nyolc-tizedszer, a mellék-utvonalakra a főutak megtisztítása után indulhatnak. /mti/

bb. 49. balesetveszélyesek a sikos utak - közlekedjünk, vezes-
sünk óvatosan

jk/rj ál

1981. január 13.

a hirtelen időjárásváltozás, a hószállingózás, a havas eső ismét nehezzé és veszélyessé tette a közúti közlekedést. az ut- és időjárás viszonyok figyelmen kívül hagyása miatt kedden 15 óráig több halálos és súlyos kimenetelű közlekedési baleset történt, többek közt az m 7-es autópályán, a komárom megyei süttő községben, és győr-szemerén, melyek következtében öt ember életét veszítette, és többen súlyos sérülést szenvedtek.

a balesetek arra figyelmeztetnek, hogy a járművezetőknek nagyobb figyelemmel, körültekintéssel, óvatossággal, a közlekedési szabályok szigorú megtartásával kell közlekedniük.

/folyt.köv./
17.40 rj

-34-

bb. 49. / balesetveszélyesek... 1. folyt./rj

a rendőrség kéri a járművezetőket, hogy a rendkívüli utviszonyok miatt jelentősen megnövekedett féktávolságnak megfelelően csök-
kentsék a sebességét, tartssanak nagyobb követési távolságot, bánjanak óvatosan a gáz- és fékpedállal, tartózkodjanak a hirtelen kormányozdulatoktól, manőverektől. még egy fontos tanács: a közvilágítástól függetlenül kapcsolják be a tompított fény-
szórót, ne feledjék, a téli évszak veszélyeinek egyetlen hatásos ellenszere csak a fokozott óvatosság, körültekintés, fegyelem és a közlekedési szabályok szigorú megtartása lehet. /mti/

bb. 50. olaszországi turnéra utazott az operaház balettkara

t/kj/rj dg ál

1981. január 13.

olaszországi turnéra, torinóba utazott kedden az állami opera-
ház balettkara. a társulat száz tagja január 16. és február 1.
között tíz alkalommal lép fel a teatro regio torino színpadán
delibes-seregi: sylvia című 3 felvonásos balettféjével. a főbb
szerepeket metzger mártá, pártay lilla, pongor ildikó, szabadi
edit, illetve dózsa imre, kevenázi gábor, lócsei jeno és harangozó
gyula táncolja. az előadásokon sándor jános és fráter gedeon
vezényelével a színház zenekara működik közre.

nem először mutatják be olaszországban a sylviát a magyar
táncosok; 1979 decemberében cataniában nyolc alkalommal
léptek fel a balettel.

a táncegyüttes február 2-1 hazaérkezését követően újabb
vállalkozásba kezd: bartók béla két művének, a kékszakállu herceg
várának és a fából faragott királyfinak a próbáit kezdik meg.
a legközelebbi turné utiránya csehszlovákia lesz: a prágai tavasz
rendezvénysorozatán vendégszerepel a balett-társulat. /mti/

17.50 rj

-35-

18⁰⁰

bb. 51. magyarországi egyházak vezető személyiségei sarlós istvánnál

k/tr/rj ma bc ál

1981. január 13.

baráti tanácskozáson találkoztak a magyarországi egyházak és felekeztek vezető személyiségei sarlós istvánnal, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkáránál. a hmf ot székházában kedden megtartott eseményen jelen volt miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke.

a népfront főtitkára tájékoztatást adott a népgazdaság vi. ötéves tervének fő vonásairól, a fejlődés irányairól, valamint arról, hogy a népfront-mozgalom miképpen kíván közreműködni a munka iránti igényességnek, az élet kulturáltságának a növelésében, az eddig elért életszínvonal stabilizálásában, a jövő megalapozásában. sarlós istván szólt a mozgalom közelgő vii. kongresszusának előkészületeiről is.

a tanácskozás résztvevői elmondták: az elmúlt 36 esztendő egyik legnagyobb eredményének tartják azt a szocialista nemzeti egységet, amely a materialista világnézetű állampolgárokkal együtt a vallásos embereket is mozgósította a haza felvirágoztatására. ez az egység képessé teszi népünket a szocializmus építése újabb feladatainak megoldására is. kifejezték meggyőződésüket: minden embernek csak értékeset szabad termelnie, létrehozni, akár anyagiakról, akár kulturális javakról van szó. az egyházak kötelességüknek érzik, hogy számon kérjék hivatásuktól azokat az erkölcsi normákat, amelyek a szocialista magyarországnak sajátjai. a nemzetközi helyzettel kapcsolatban kinyilvánították, hogy - hazánk külpolitikájával összhangban - az egyházak a világbékéért, egy újabb fegyverkezési verseny ellen küzdenek. elismeréssel adóztak a népfrontmozgalom munkájának, amely a vallásos embereknek is tárat biztosit arra, hogy jó hazafiakként vehessenek részt a közéletben.

a beszélgetés során kifejtette gondolatait: dr. lékai lászló bíboros, esztergomi érsek, dr. bartha tiber református püspök, a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának elnöke, dr. káldy zoltán evangélikus püspök elnök, szakács józsef, a szabadegyházak tanácsának elnöke, héber imre, a magyar izraeliták országos képviselőjének elnöke, dr. ferencz józsef unitárius püspök, dr. tóth károly református püspök, a keresztyén békekonferencia elnöke, valamint miklós imre államtitkár. /mti/

.-

17.55 rj

-36-

18.05
K. A
C

bb. 52. török-kori leletek kiállítása simontornyán

blb/ká/rj ál

1981. január 13.

a szekszárdi határban feltárt egykori török kiserőd bőséges régészeti leleteiből nyílt kedden kiállítás a simontornyai vármuzeumban.

a kiállításon török kerámiákat, talpastálakat, különféle használati eszközöket, vaskéseket, fegyvertartozékokat, ágyugolyókat, lószerszámokat, patkókat, perzsa és kínai porcelán-csészéket, színes üvegkarpereceket, pipatöredékeket láthatnak az érdeklődők. bemutatják a hajdani palánkvárról 1663-ban egy osztrák hadmérnök-kém által készített rajzot is.

a kiállítás február végéig tekinthető meg. /mti/

.-

bb 53. a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 22.sz.hirünk /elhunyt marsay andor/ 1.bek. 2. sorában a szám helyesen:

...építőmester, aki csaknem hat évtizedig dolgozott....

/mti/

.-

bb 54. időjárásjelentés

um ál

1981. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

csapadékos idő

szerda estig tulnyomóan borult idő várható. főleg az északi, északnyugati országrészben sokfelé havazás, másutt inkább havas-eső, eső, ónoseső lesz. az északnyugati, északi szél a dunántúlon nappal megerősödik, emiatt ott hófúvás is valószínű. a hőmérséklet holnap kora délután mínusz 2 - plusz 3 fok között lesz. /mti/

bb 55. halálos közlekedési balesetek

jk um ál

1981. január 13.

a komárom megyei süttön takács györgy andrás 26 éves budapesti lakos személygépkocsijával megcsuszott az uttesten, és egy fának ütközött. a baleset következtében a személygépkocsi két utasa: vincze páál 35 éves maglódi lakos és andrás péter 40 éves budapesti lakos a helyszínen meghalt. a személygépkocsi vezetője súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint takács nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

/folyt.köv./

- 37 -

18.30/um 20

1900

C

bb 55. /halálos közlekedési...folyt./um

győr-szemenán kedden délután bagics zoltán 30 éves gépkocsi-vezető, nyárádi lakos a pápai állami gazdaság pótkocsis tehergépkocsijával nekiütközött a vele szemben közlekedő kotték istván 46 éves győri asztalos által vezetett - a csuszós úton keresztbeforduló - gépkocsinak. kotték és utasa, végh lászlóné 53 éves kötő, győri lakos a helyszínen meghalt, egy utas súlyos sérülést szenvedett. a baleset okának vizsgálatát szakértő bevonásával megkezdték. /mti/

-.-

bb. 56. kiegészítés a bb. 55-ös /halálos közlekedési/ hirhez

rj ál

baracskán az m7-es autópályán kedden 11 órakor hunya lászló 34 éves igazgató, székesfehérvári lakos - előzés közben - a sikos uttesten elvesztette uralmát az általa vezetett személygépkocsi felett és egy, a külső sávban közlekedő nyergesvontató elé csuszott. hunya a helyszínen meghalt, utasa súlyos sérülést szenvedett. az anyagi kár körülbelül 140 ezer forint. a baleset oka: hunya a személygépkocsit nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. /mti/

-.-

bb. 57. ismét fogad ferihegy

i/ob/rj át

1981. január 13.

a ferihegyi repülőtér ügyeletétől kedden 21.20-kor kapott tájékoztatás szerint a kedvezőtlen időjárás miatt külföldön rekedt járatokat a pálya megtisztítása után a késő esti órákban ismét fogadják. /mti/

-.-

21.35 rj

-38-

21.45

bb. 58. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

um

1981. január 13.

- 36. a veszprém megyei tanács vb ülése -szakrendszerű oktatás
- 37. tragikus tüzeset
- 38. mócza lajosné és takács pálné kitüntetése
- 39. a zala megyei tanács vb ülése - ujjabb tájvédelmi körzetek, a somogy megyei környezet és természetvédelmi bizottság ülése
- 40. könyvtárosok közgyűlése
- 41. a vszk nagykövetének kitüntetése
- 42. 104 éves asszony köszöntése esztergomban
- 43. a kishajózási vállalat közleménye
- 44. a szabolcs-szatmár megyei tanács vb ülése - idegenforgalom
- 45. iparművészeti kiállítás a duna galériában
- 46. medgyessy ferenc emlékkiállítás nyílt a galériában
- 47. szerdán reggel: ritka jelenség az égbolton /5.jav./
- 48. lelassult közlekedés, fagyott utak
- 49. balesetveszélyesek a sikos utak
- 50. olaszországba utazott az operaház balettkara
- 51. magyarországi egyházak vezető személyiségei sarlós istvánnál
- 52. török-kori leletek kiállítása simontornyán
- 53. szerk. figy.:javítás a 22-es hírre /elhunyt marsay andor/
- 54. időjárás
- 55. halálos közlekedési balesetek/6.jav/
- 56. kiegészítés az 55-hírhez
- 57. ferihegy fogadott
- 58. hírjegyzék

/mti/

-.-

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, izsák erika, ágoston lászló

21.35 rj

-39-

21.50